

Maroko. Nemčija pridobi zopet dve novi pokrajini, imela bo pa tudi prosto roko glede trgovine.

Dne 4. novembra: Cesar je sprejel danes ob 10. uri dopolne odstopivše ministre. Ob 11. uri je cesar zaprisegel novega ministrskega predsednika grofa Stürgkha in ostale ministre, nato je sprejel vsakega posebej v avdienci. — V Dunajskem Novem mestu se je pričel danes 5. nižjeavstrijski katoliški shod. Udeležba je iz vseh delov dežele izredno velika. — Radi nameravanega odstopa predsednika ogrskega drž. zbora, Bercevičija, bo prišlo do novih bojov med večino in manjšino, ki hoče vsajeno obstruirati naprej. — Med ustaškimi in vladnimi četami na Kitajskem se je dosseglo sporazumljenje.

Dne 5. novembra: Današnji dan so priredili mnogi vplivni avstrijski politiki raznih strank shode v svojih vol. okrajih in so se pečali s stališčem, ki ga bodo zavzemale razne stranke napram novemu ministru. — Za danes se pričakuje odstop predsednika ogrskega državnega zbora. — Pri volitvah v deželni zbor Hessen na Nemskem je katoliška stranka sijajno zmagala v sedmih okrajih. Dosedaj je imela tam samo šest poslancev. — Francozi in Nemci so radi maroškega sporazuma zadovoljni.

Dne 6. novembra: Danes se je zopet nadaljevalo zasedanje državnega zbora. — Ministrski predsednik grof Stürgkh je danes povabil k sebi na čelstvo enotnega češkega kluba na posvetovanje o položaju. — Obstrukcija v ogrskem državnem zboru traja naprej. Večina namerava s silo zlomiti moč manjšine. — Hrvatski sabor bo razpuščen. Jutri se vrši zadnja seja. Nove volitve se v kratkem razpišejo. — Kitajski ustaši dosežajo vsak dan večje uspehe. Vlada je ponudila vodjem ustašev državne službe.

Dne 7. novembra: V današnji seji drž. zbora se je nadaljevala razprava o državnem proračunu. — Ministrski predsednik grof Stürgkh se posvetoje te dni z voditelji strank o sestavi vladne večine. — V današnji seji hrvatskega sabora je prebral ban Tomašić kraljevo pismo, da se sabor razpusti. — Predsednik ogrskega državnega zbora, Bercevič, je odstopil. — Italija zbira ob avstrijski meji vojaštvo. — Kitajski uporniki so odklonili vladne mirovne pogoje. Uporniki so baje že zavzeli glavno mesto Peking.

Italijansko—turška vojska.

Položaj v Tripolisu je zelo nejasen. Italijani in Turki širijo o vojski zelo nasprotujoče si vesti, vendar je jasno, da Italijanom zelo slabo preide. Zadnji boji so tudi dokazali, da imajo Italijani zelo slabe poveljnike, zadnje dni so listi celo vedeli poročati, da bo vrhovni italijanski poveljnik v Tripolisu, general Kaneva, odstavljen, kar pa se dosedaj še ni izvršilo. Zadnji hudi porazi so spravili italijanske generale in druge višje častnike skoro ob glavo. Italijan je tak: Če zmaga, drvi naprej, a če je tepen, pa tava brez misli, brez načrta za odpor, sem in tje. — Generalom so enaki tudi vojaki. Že zadnjič smo poročali, da so Italijani zelo slabi strelci. Pa tudi prave discipline baje ni v italijanski vojski. Kjer pa ni discipline, tudi ni poguma; kar je glavni pripomoček do zmage. Pri krvavih bojih dne 26. oktobra zunaj mesta Tripolis so Italijani baje trumoma pometali puške proč in korajžno bežali ali pa se poskrili že pri prvih naskokih sovražnika. Radi tega je bilo mogoče po številu manjšim turškim in arabskim četam zadati Italijanom tako težke udarce in jih pregnati iz važnih predmestnih utrd.

Mesto Tripolis bi bilo gotovo že zopet popolnoma v rokah Turkov in Arabcev, če bi bili znali ti svoje uspehe in zmage izrabiti. Ko so Italijane pred Tripolisom nabili in jim zadali hude udarce, pa naslednje dni niso prodirali naprej, ampak so pustili, da so se Italijani ojačili in začeli celiti svoje rane. Ko bi bili Turki vsajeno napadali naprej, bi bili Italijane res lahko v Tripolisu popolnoma ugnali v kozji rog in zopet zasedli mesto. To je bila velika napaka Turkov, ki se jim bo seveda v kratkem maščevala.

Italija pošilja sedaj dan za dnevom nove čete v Tripolis, ker le na ta način upa zasesti deželo in zmagati Turke in Arabce. A to pošiljanje čet po morju stane ogromno denarja. V listih čitamo, da so italijanski vojni zakladi že izčrpani in da išče Italija posojilo za vojsko. Preskrbovanje vojske z živili in pitno vodo dela Italijanom belo glavo. V Tripolisu ni dobiti nikjer ne žita ne drugih potrebnih živil, še edine studence za pitno vodo pri Bumeliano so Turki zasedli. Če pomislimo, da je tudi na Italijanskem draginja živil in da je le precej dolga pol po morju v Tripolis, pride preskrbovanje vojske Italijanom neprimereno drago.

Če hoče imeti Italija v Tripolisu 60- do 100.000 vojakov, bode te tisoče ljudi zelo težko preživljati, posebno tedaj, ko bodo začeli prodirati v notranjost dežele, kjer ni skoraj nobenih cest, še manj pa železnice.

Med vojaštvom v Tripolisu pa je začela razsajati tudi kolera, ki utegne biti usodopolna za Italijane. Če se razširi med vso armado, kar je glede na italijanske razmere lahko mogoče, se ista lahko zaneše tudi v večji meri v — Evropo.

Krvoločnost Lahov v Tripolisu.

Radi hudega poraza so bili Italijani zelo razburjeni. Nad onimi Turki in Arabci, ki so morili Italijane, se niso mogli maščevati. Pač pa so zili svoj onemogli srd nad onimi Turki in Arabci, ki se niso mogli braniti.

Italijansko junaštvo, ki tudi priča, na kako slabih nogah stoji italijanska omika, se je izkazalo te dni, ko so iz maščevanja, ko so bili potlačeni za mestne zidove Tripolisa, tri dni uprizorili krvavo klanje med starci, ženami in otroci. 4000 žrtev italijanske krvoločnosti je našlo smrt po nedolžnem.

Nek očividec poroča o laških grozodejstvih takole: „Navedi hočem le nekaj slučajev laške krutosti. Neki Arabec je zajemal vodo iz vodnjaka. Pridejo laški vojaki, ki ga zapode. Arabec hoče izpreči vola, a Lahi tega ne trpe in usmrte reveža z bajoneti. Trije slepci, ki se skupaj drže za roko, hodijo tipaje ob steni. Gruča italijanskih vojakov pride izza vogala in nima nujnejšega posla, kakor da slepce usmrti. Trije otroci beže proti svetemu grobu, kjer stoji laška straža, ki prične hitro streljati na otroke, katerih najstarejši je star komaj osem let. Očeta teh treh otrok so Lahi zaprli. Nekega mesarja so laški junaki, ko je izvrševal svoj posel, z lastno sekuro ubili. Neki mož gre s trga. Lahi ga ustavijo, preiščejo, mu vzamejo denar in ga ustrelje. V Lokri so ustrelili Lahi neko rodbino, ki je štela 20 oseb. Na cesti v Gergarič sta jezdili dve ženski na velblodih. Lahi zahtevajo, da naj se ustavita; ker sta jezdili naprej, so ju ustrelili. Neko drugo žensko so zaklali Lahi z bajoneti, ker ni dopustila, da bi ji bili Lahi raztrgali pajčolan raz obraz. Nekega popotnega derviša so Lahi ustrelili, ker je prosjačil. Neki 12letni deček je stal pri vodnjaku, kar prično Lahi streljati nanj iz zaseke in ga ustrelje. Na trgu kleči in plaka neka vdova ob truplu svojega mrtvega moža. Lahom to ni všeč in jo ustrelje.“

Kako postopajo Lahis s turškimi vjetniki, kaže sledeče poročilo. Arabec je bil od turškega vojnega sodišča obsojen na smrt. Vsesti se je moral na seno, obrnjen z obrazom proti steni. Za njim se je postavilo 10 mož, ki so streljali vsak za se. Ko je bilo oddanih vseh 10 strelcev, je mož še mirno sedel na senu in molil. Deset korakov oddaljeni laški vojaki so streljali tako, da so švigale krogle nad meter proč od cilja. Se-le, ko so oddali Lahi 19 strelcev, je mož padel, a morali so še večkrat ustreliti iz revolverja, predno je bil mrtev. Taki „izvrstni“ strelci so Lahi. Ker Lahi ne morejo ukrotiti mož, so dozdaj že ustrelili nad tisoč žen. Arabci so sovražni Lahom, kar ni nič čudnega, ker so Lahi brez usmiljenja morili. Ti vstaši umirajo hladnokrvno. Nekega moža in njegovo ženo je obsodilo vojno sodišče na smrt, ker so dobili pri njih orožje. Nista bila prestrašena. Držala sta se za roko. Častnik ukaže ustreliti moža. Žena drži roko že mrtvega moža in pogumno čaka, kdaj pride vrsta na njo. Drugi strel desetih vojakov jo še-le usmrti. Nato so ustrelili nekega starčka in mladeniča in končno pa neko starko.

Italija je proglasila deželo Tripolis kot njeno last.

V svet je došla vest, da je italijanski kralj dne 5. novembra podpisal pismo, s katerim se proglasi dežela Tripolis in otok Cirenejka kot last italijanske države. Italijanska vlada je poslala to naznanilo takoj vsem italijanskim poslanikom drugih držav, da je sporočijo tujim vladam.

Nakako čuden vtis je napravilo to poročilo. Italija je proglasila svojo nadoblast nad deželo, katere še niti zasedla ni. To se glasi tako, kot če imenuje kak fant kakšno dekle za svoje, katero ga ne mara. S proglasitvijo italijanske nadoblasti nad Tripolisom upa Italija, da se bo prišlo do miru. Vprašanje pa je, če bo šlo tako gladko, kot slikajo Italijani. Vsaj Turki in Arabci pravijo drugače.

Razne novice.

Iz Sole. Celjski okrajni šolski svet. Učiteljica ga. baronica Wittenbach v Vojniku je dobila dopust; nadomešča jo učiteljica gospa Ekselnova. K Sv. Lovrencu pri Prožinu, kjer se je razširila šola v trirazrednico, pride kot učitelj gosp. Franc Gradisnik. Na vojniški nemški šoli je nastavljen kot suplent gospod Karel Zwerger. — Za novo šletno upravno dobo so imenovani kot krajni šolski ogledi nastopni gospodje: dr. J. Hrašovec za celjsko okolico, M. Jamnik za Dobro, M. Kranjc za Galicijo, ravnatelj J. Bele za St. Jur, J. Gorišek za Griže, A. Brezovnik za Vejniki, okol., F. Padar za Kalobje, nadučitelj L. Černež za Liboje, F. Gajšek za St. Lovrenc, F. Jezernik za Smartno, J. Arlič za Novo cerkev, baron N. Fidler za St. Pavel, J. Završnik za St. Peter, M. Pristovšek za Petrovče, F. Roblek za Zalec, M. Rozman za Svetine, M. Jarnovič za Dramlje, J. Sušterič za Teharje in D. Bezenšek za Frankolovo.

Iz poštne službe. Poštar na Grobelnem, gospod Jakob Šegula, je imenovan za nadpoštara.

Naše besede. Naj širijo pristaši naše časopise, kjerkoli morejo, so našle prijazen odmev v mnogih krajih. Upravništva nam zatrjujejo, da se pridno oglašajo novi naročniki. Toda so še kraji, kjer bi se dalo pridobiti mnogo več naročnikov, ako bi se le nekoliko agitiralo. Največja moč vsake stranke je dobro razširjeno časopisje. Posnemajmo v agitaciji svoje nasprotnike, ki delajo v tem oziru res neumorno.

Naši shodi. Zadnji nedeljo, dne 5. novembra, je imela naša stranka sledeče shode: V Motniku dr. Korošec, v Ptujju Brenčič, v Prepoljah Pišek, v Mariborju dr. Vorstovšek, v Framu dr. Leskovar, v Dramljah dr. Hohnjec, v Čadramu Kemperle. Lep shod se je vršil tudi pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Torej vrlo na delu.

* **Slov. kmečka zveza** prosi zaupnike, da nabirajo novih udov in pregledajo seznam dosedanjih. Nabirajo naj tudi za kmečki sklad, kajti ne vemo, kaj nam prinese prihodnje leto.

* **Izobraževalni tečaji.** Tudi to zimo bo prirejala S. K. S. Z. poučne tečaje po slovenskem Štajersku. Sodelavci, ki si želijo takih tečajev, naj se kmalu odločijo ter stopijo z vodstvom S. K. S. Z. zaradi časa kmalu v dogovor. Morda bi kazalo, po nekod prirediti tudi enodnevnne tečaje.

* **Naši poslanci.** Gg. Povše, Roškar in tovariši so vložili v državnem zboru dne 7. t. m. predlog, s katerim zahtevajo, da vpelje vlada izdelovanje umetnih gnojil, katere dobivamo sedaj večinoma iz tujih držav z velikimi stroški, in da bode oddajala taista vsem kmetovalcem za lastno pridelovalno ceno, torej brez dobička. S tem bi se pomnoževalo pridelovanje živil ter ugodno učinkovalo proti draginji.

* **Zaradi sejmov.** Poslanec Roškar je v imenu Slov. kmečke zveze na novo posredoval pri živinodravniškem poročevalcu g. Januške po e. kr. namestnji v Gradcu zaradi nastalih težko pri prometu z živino tudi v neokuženih krajih. Zahteval je skrajne olajšave za prodajo živine, ker ta daje vsled raznih uim še edini vir za prepotrebne dohodke deželnim prebivalcem. Varujmo se pa vsakega prenašanja kužne bolezni slinovke povsod, da se rešimo v kratkem času te škodljivke, ki je povzročila že dovolj gorja.

* **Regulacija Drave.** Deželni odbor v Gradcu ni hotel pred leti od deželnega zbora dovoljenega posojila izvršiti, zato so se dela na Dravi ustavila. Naši poslanci so od vlade zahtevali, da se Drava, katere dela posestnikom-mejašem mnogo škodo zopet regulira. Da se z regulacijo Drave zopet začne, se je včeraj v sredo, dne 8. novembra vršila komisija ob Dravi od Maribora proti Ptujju. Poslanca Pišek in Brenčič sta se udeležila te komisije v imenu naših poslancev in posestnikov ob Dravi.

* **Koroški Slovenci** se zadnji čas vrlo gibljejo. V četrtek, dne 26. oktobra, se je vršil sijajno obiskani občni zbor Katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem. Udeležilo se ga je do 600 koroških Slovencev. Društvo je, kakor znano, vlada radi delovanja pri ljudskem štetju razpustila, a je potem ta razpust zopet preklicala. Društvo je bilo že od nekdaj glavno središče koroških Slovencev. Zatorej pa so slovenski Korošci s tem večjim veseljem prihitali na zborovanje. Otvoril je zborovanje in ga vodil neutrudni narodni boritelj dr. Brejc. Stajerske Slovence je zastopal na tem shodu državni poslanec in namestnik dež. glavarja, dr. Jankovič, ki je pozdravil zborovalce imenom Hrvatsko-slovenskega kluba ter je imel nato zelo navdušen govor. Govorili so še: državna poslanca Grafenauer in Demšar, dr. Brejc, urednik Smodej, Turk, dr. Arnež in dr. Rožič. To lepo zborovanje je pokazalo, da se koroški Slovenci kljub žalostnim razmeram živahno gibljejo in se vedno bolj zavedajo svoje narodnosti.

* **Češka živina.** Slovenski liberalci drže z nemškimi nacionalci, to so že nešteto krat pokazali. Liberalcem je celo ljubo, ako ima slovenski kmet kako škodo. Vsi vemo, da je Kmetijska družba v Gradcu zakrivila, da ni prišlo do tega, da bi se bila na Češkem nakupila živina za Spodnje Štajersko. A „Slov. Narod“, glasilo liberalcev, piše z dne 6. novembra tako čudno v tej zadevi, da se mora vsakemu poštemu Slovincu studiti. „Slov. Narod“ brani graško Nemce, ki so vse zakrivila ter napada Zadržno zvezo in naše rodoljube. Tako delajo liberalci, ker so izdajalci ljudstva. Hvalijo najhujše naše narodne nasprotnike, samo, da zamorejo udariti po naših možeh.

* **Oddaja vžitnega davka** v najem. Dne 20. listopada t. l. se bo vršila ob 10. uri dopolne pri e. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru dražba najema vžitnega davka od vina, vinskega in sadnega mošta in mesa za leto 1912 in pogojno tudi za leti 1913 in 1914 v okrožjih: Ruše, Sv. Lovrenc nad Mariborom, Slivnica, Poličane, Zalec, Dobrna, Velika Pirešca, Sv. Jurij ob južni železnici, Sv. Pavel pri Preboldu, Braslovče, Kozje, Konjice, Oplotnica, Vitanje, Slatina, Ptujška gora, Ormož z Mihovci in Sv. Benedikt v Slov. gor. Natančni pogoji se zvedo pri e. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru.

* **Analfabetov,** to je takih, ki ne znajo ne pisati ne brati, je med Lahi v Gorici 6000, torej približno polovica. A ti ljudje imajo vedno drzno čelo, da govore o neizobraženih Slovincih? Otvorili so poseben tečaj za analfabete, pa se ni obnesel. Goriški Lahi se ne marajo ukvarjati s peresi in knjigami. Raje pohajkujejo in kričijo „Viva Tripolis“. Lahi nazadujejo, Slovenci pa stopajo zmagonosno naprej. To naj imajo pred očmi oni Slovenci, ki se vedno obotavljajo, povsod nastopati. Tudi Nemci imajo lepo število analfabetov.

* **Kakšna bo letošnja zima?** Vremenski preroki različno ugibajo glede letošnje zime. A vsi sodijo, da bo zima huda in izredno mrzla. Sneg pade baje že v drugi polovici novembra in bo držal do Jožefovega. Prerokujejo vremenski preroki tudi, da bo zapadel okrog Božiča izredno visok sneg. Najhujši mraz bo pritisnil med novim letom in Svečnico. Če se bodo ta prerokovanja uresničila, bo treba letos pripraviti prav mnogo drv, da si bomo preganjali mraz.

* **Zadragam in kmetovalcem.** Vojaška uprava 3. vojnega kora v Gradcu kupi za Gradec 6.700 meter-skih stotov ovsa; za Maribor 27.700 met. stotov rži in 8.000 met. stotov ovsa; za Celje 320 met. stotov ovsa in za Celovec 1.650 met. stotov rži ter 5.200 met. stotov ovsa. Priglase je poslati do 16. novembra 1911.

3. vojnemu koru v Gradcu. Ponudbe morajo biti kolovane.

* Za „Slov. Stražo“ so darovali: Slov. kat. kmet. izobraževalno društvo v Galiciji pri Celju 20 K; Mohorjani v Motniku 10 K; Mohorjani v Špitaliču 5 K 10 vin.; Mohorjani na Črni gori 2 K; Mohorjani v Zibiki p. Pristava 5 K; Mohorjani v Studenicih 5 K 30 vin.; Mohorjani v Ribnici 15 K 25 vin.

* „Kres“ v Gradcu naznanja, da se „Martinov večer“ ne vrši 19. t. m. ampak prihaja nedeljo 12. t. m. — Izlet k M. Trošt se je odličil, ker se nam iz neznanega vzroka ne dovolijo slovenske litanije, časi so se nam že poprej dovolile. Seveda, kaj se hoče? V Gradcu smo že itak vse poslovenili, zdaj bi pa radi že okolico naskočili. Bog nas varuj! No, Mihel je še o pravem času preprečil hudo nevarnost.

Mariborski okraj.

Maribor. Te dni so začeli podirati hišo Dravska ulica št. 2. Radi tega je ta ulica zaprta za osebni in tovarni promet.

Maribor. V stanovanju trgovca Stiberea v Rožni ulici so dne 5. t. m. neznani tatovi vlomili in odnesli mnogo reči ter 1.600 K denarja. Dozdaj tatov še niso dobili.

Maribor. V soboto, dne 4. novembra zvečer je skočil 12letni Lud. Fras iz tretjega nadstropja v Nagijeve ulici na dvorišče. Zlomil si je roko in hrbtišče ter se je tudi drugače hudo poškodoval. Z rešilnim vozom so ga prepeljali v bolnišnico. Torej so že celo šolski otroci začeli misliti na samoumre. Sad šole!

Maribor. Slovensko dramatično društvo nam naznanja, da se bo gledališče v Narodnem Domu otvorilo najbrže v nedeljo, dne 19. novembra. Igrala se bo krasna igra: „Vstajenje“. Vsak mesec se bosta vršili dve igri. Natančni spored letošnjih predstav priobči „Straža“.

Pesnica. Krčmar Hoinig se silno trudi, da bi ostala naša občina še dalje v posilinemških rokah. Bajje je on skoval nek ugovor zoper odlok vlade, ker so volitve I. razreda razveljavljene, v II. in III. pa potrjene. Pa bo zastoj Vaš trud, gospod Aleksander! Našo občino so šteli pristaši Šidmarke za svojo, sedaj pa to presenečenje. Mi vstajamo!

St. Ilj v Slov. goricah. Grozna nesreča se je zgodila v nedeljo, dne 5. novembra. Blizu St. Ilje je povozil tovorni vlak 24letno Lizo Drozg. Sla je preko proge, ko je odpeljal vlak proti severu, pa ni zapazila, da pride od druge strani zopet vlak. Zdrobil ji je glavo in odrezal nogo pod gležnjem. V ponedeljek, dne 30. oktobra 1911 je bila v Jarenini poročena, v nedeljo, dne 5. novembra pa je izdihnila v naročju mladega moža. Pogreb je bil v torek, dne 7. novembra v St. Ilju. Pomilovanja vredna mati Božnik tako izgubi sedaj tretjega otroka v teku štirih let: sina, ko je bil prišel od vojakov, 20letno hčerko, ko so jo pokopali pred dvema mesecema, in sedaj Lizo, ki je nosila še poročno obleko. Nesreča se je zgodila v Stribovcu blizu Fluherjeve kmetije, kjer vodi kolovoz čez železnico. Ni še dolgo tega, kar je povozil ravno tam vlak viničarjevega sina Menharta.

St. Ilj v Slov. gor. V ponedeljek, dne 6. novembra smo dobili krasne nove cerkvene klopi. Na 17 vozovih so jih pripeljali domači kmetje od Sv. Trojice. Izdelal jih je znani mizarški mojster Potočnik pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Selnica ob Muri. Za župana naše velike občine je bil dne 6. t. m. izvoljen Franc Ferline, vrl slovenski mož. Prejšnji župan Schmid je radi bolezni odstopil. V občinskem odboru je 11 zavednih Slovencev.

Sv. Jakob v Slovenskih goricah. Trta z 1850 grozdi! Posestnik Alojz Jager v Gornjem dolu je letos na enem samem trsu, na izjebeli, ki je pri preši napeljana kot brajda, nabral 1850 grozdov, reci: tisoč osem sto in petdeset grozdov. Trs, ki je jako močna zrašen, se naslanja na drevo marelico, katere je tako prinesla dvojni sad: okusne marelice in izredno množino črnega grozdja.

Sv. Trojica v Slov. gor. Slovenski učitelj ne sme bivati pri Sv. Trojici. Posilinemci hočejo pregnati vsakega, ki ne vleče z njimi in torej tudi sam ni posilimec. Zato tako smrtno nasprotstvo proti vsem našim učiteljem, ki so res Slovenci. Ko si je hotel gosp. učitelj Klemenčič kupiti hišo, so vzdignili vso vojsko, da so to preprečili. In zdaj so mu še stanovanje odpovedali, vrhu tega pa tudi vse druge svoje pristaše nahujskali, da mu ne dajo stanovanja. Če ni to nečuvno, potem ne vemo, kaj je. In takim ljudem še zaupajo naši kmetje ter se družijo z njimi? Zavrnite jih, če se vam sladkajo, in dokažite jim, da oni žive od vas in ne vi od njih. Najgrši pa se nam zdijo tisti privranci, ki niti nemško ne znajo, se ližejo na levo in desno in vendar hočejo biti bolj nemški, nego je sam naš „Platzkommandant“.

Sv. Trojica v Slov. gor. Kako da niste podrobneje opisali posilinemških nasilnosti ob priliki posiliniških volitev? V graškem nemškem listu očitajo trojiški posilinemci slovenskim gospem, da so agitirale v družbi s kaplani. To ni nič nečastnega. Pač pa pogledjmo, v kakšni družbi so agitirale neke gospodične (?). Agitirale so v družbi ljudi, ki so divje kričali, da raje poginejo na cesti, nego da bi ob zadnji uri klicali duhovnika; ki so zmerjali naše volilce zato menda, da bi izzvali pretep; ki so vdrl s kričanjem v slovensko gostilno, napadali ljudi, jih metali in suvali po tleh in jih praskali po obrazih, da je moralo nekatere že sodišče preganjati; ki so naše volilce s silo potisnili na posilinemški zbirališče, jim jemali volilne listke in jih zamenjavali s svojimi. Neki ženski so hoteli ravno iz žepa vzeti listek; izgovorili se je morala, da ima listek njen sin, drugače bi ji še ne dali miru. In v taki družbi so se nahajale te

nemške (?) gospodične. To oznanite svetu, da bo vedel, s kakšnimi ljudmi imamo opravka. Tudi sramoto tistih Slovencev oznanite, ki so se dali od takih ljudi zapeljati, da so volili z njimi. Res, na tak način premagati, še nikdar ni bila čast, ampak je sramota in ostane sramota.

Sv. Anton v Slov. gor. Odgovor lažnjivemu obrekovalcu v „Stajercu“. „Nehvaležnost je plačilo tega sveta“, pravi pregovor. Ta žalostna resnica velja posebno nam duhovnikom. Naši nasprotniki, stajercijanci, liberalci in nemškutarji uporabljajo vsako priliko, da nas trgajo po svojih umazanih cunjah. Resnica je tem ljudem deveta briga. S svojo, le njim ljudem brez značaja, prirojeno hinavščino, se nam dobričajo in prilizujejo kot najboljši prijatelji, od zadaj pa praskajo kakor mačke. Za prvi dopis v „Stajercu“ sem se malo zmenil ali pa celo nič, ker vem, da tisti „brezmažežni“ faran, ki je gotovo „čast“ naše lepe fare, ni dosti vreden. Ker se pa v zadnjem „Stajercu“ zopet oglašata „našepoln“, „vzgleđen“ faran, ga vprašam, koliko je dal kaplanu zbirce, katero mu oponaša, ker kaplan mu je pripravljen isto takoj vrniti z obrestmi vred. No, odgovori mi, brezstidni obrekovalci! Boljšega imena si ne zaslužiš, če ravno se bahaš v zadnjem „Stajercu“, da ni tvoja naveda, obrekovalci ljudi, posebno duhovnikov ne. Sicer sem pa prepričan, da mi boš ostal dolžan odgovora, ker sem se pri zbirci vedno ogibal hiš, ki stojijo pod komando „Stajerca“. Kar pa so mi dobri farani, katerih imamo, hvala Bogu, dosti več v fari, kakor ljudi tvoje vrste, prostovoljno in z dobrim srcem dali — Bog jim povrni — to pa tebe popolnoma nič ne briga. Kunašna butica pa mora biti vendar ta faran, ki ima brčkone celo univerzo — šnopsarsko namreč — v žepu, ali bolje rečeno, v želodcu, ker mu pridige priprostega kaplana niso nič kaj všeč. Seveda tako učenim ljudem, ki imajo svoje pridige in sv. mašo v kremi — ker tam lepše pridigujejo, ker se z glazki vkup zvoni, kakor v cerkvi — takim učenjakom je pač težko ustreči. Tudi ti ni prav, da pridejo dekleta v kaplanijo po naročeni list, ki se mu pravi „Bogoljub“ in „Glasnik“. Razumem, da bi ti bilo bolj všeč, ko bi hodile k tebi poslušat tvojih „zlatih“ nauk, katere strešaš menda kar iz rokava in katerih si se navžil v „Stajercu“. Toda bodi prepričan, ko ti že davno ne boš več dihal, bo naša dobra mladina še vedno naročena na dobre, katoliške časopise in se ne bo dala zapeljati od strupenega „Stajerca“ in njegovega evangelija. Zdaj pa še eno vprašanje. Če je kaplan včasih malo dobre volje, takoj se obesi vse na veliki zvonz različenimi, izmišljenimi pritlikinami, in za take laži ima „Stajere“ prostora dovolj. Zakaj pa „Stajere“, ki ima tako marljivega dopisnika v naši fari, tako molči o junaškem činu tistih nemškutarjskih naprednjakov, katerih geslo je: šnops? Zakaj „Stajere“ nič ne poreče o tistih vrlih junakih, ki so se pred kratkim tako korajžno postavili pri pijači, da so smatrali enega človeka odveč v fari in ga poslali na oni svet, v veliko žalost starišem in v sramoto celih fari? Seveda so se hoteli poprej prepričati, če ima še rdečo kri. No „Stajere“, ali nimaš prostora, da bi v svojih „čednih“ predalih ovekovečil ta junaški čin. No, ti „resnicoljubni“ dopisnik, ali ti niso nič znane antonjevske novice? Menda ne gleštaš papirja, ker si vse svoje premoženje dal kaplanu za zbirco. Ker dopisun v „Stajercu“ nisi hotel podpisati svojega slavnega imena, ampak si se samo izdal za „farana“, in ker je kaplanova dolžnost, ljubiti svoje farane, zato tudi tebi, dopisnik, kdorkoli si že, želi vse najboljše, posebno pa več zdrave pameti — Franc Kren, kaplan.

M. Prepolje na Dravskem polju. V nedeljo, dne 5. t. m. popoldne se je vršil tukaj v gostilni gospoda Luka Turk obilno obiskan političen in gospodarski shod. Naš poslanec g. Pišek, kateremu smo pri volitvi večinoma vsi oddali glasove, nam je poročal o delovanju in vzorni disciplini v Hrv.-slovenskem klubu, katerega voditelja dr. Šusteršič in dr. Korošec zelo modro vodita. Celot Nemei in „Tagespost“ hvalijo vzorni red v tem klubu. Dalje je govoril o političnem položaju in nameravanih novih davkih. Volilci so prosili, da poslanci in Slov. klub v Gradcu vpliva, naj se razdelitev občine oziroma izšolanje iz Sv. Marjete k Sv. Janžu ugodno reši.

M. Zg. Duplek. Poslanca Roškar in Pišek sta dne 7. t. m. posredovala v delavskem ministru za radi podpore k stavbi mosta čez Dravo v Zgoranjem Dupleku. Uvaževali so se njuni dokazi glede nujne potrebe tega mostu, a odločilna izjava se ni izrekla, ker se vršijo sedaj tozadevne poizvedbe pri mero-dajnih činiteljih.

St. Lovrenc nad Mariborom. G. Schatz! Vi dobro znate, da Vas v gostilni „Pri pošti“ ne marajo. Zakaj še prihajate k nam? Kakšne namene imate pri tem? Ali hočete pri Slovencih kaj izvedeti? Ali mislite koga vleči? Vedite, da mora učitelj kot mladinski vzgojitelj vedno iti z dobrim zgledom naprej. Za danes dovolj, če bo treba, pa še pride.

Fram. Občni zbor podružnice Slovenske Straže se je v nedeljo prav dobro obnesel; udeležba zlasti mladine je bila dobra; mešani in moški zbor je lepo proizvajal petje; govor dr. Leskovarja je bil zelo poučljiv in navdušen; fantje so v najlepšo zabavo gladko predstavljali igro „Kralj—Herod“ in blagajna za Slov. Stražo se je precej napolnila, ljudstvo pa je bilo zadovoljno. To bi bil kratek opis nedeljske prireditve. Prav kmalu pa nastopijo tudi naša dekleta, ker že komaj čakajo, da bi predstavljale igro „Jeza nad petelinom in keso“. Tako smo začeli zopet z izobrazbo in nadaljevali jo bomo skozi zimo v prid naše mladine. Mladina, le korajžno naprej!

Fram. Vinske cene so zelo visoke. Cerkev je prodala svoje vino po 66 vin., in kakor čujemo, se je prodalo letošnje vino iz Jahnovih vinogradov po 80 vin. No, bodo že še zopet prišla leta, ko bodo nastavili Framčani bolj ponižne vinske cene!

Fram. Nevarno je obolel naš zaslužni župan g. Janez Gert, eden najstarejših županov v mariborskem okraju. Skoro ni upanja, da okreva, ker je star že 80 let! Pač pa trdno upamo, da nam kmalu ozdravi naš vrli župan občine Morje, g. M. Koren, ki je tudi hudo obolel.

Heče. Mladeniška zveza priredi v nedeljo, dne 19. novembra poučno zborovanje. Na dnevnem redu je petje, deklamacije, in pončni govori. Mladenci, pridite v obilnem številu! Najlepše boste prosti čas porabili ako ga darujete izobrazbi, omiki in poštenim zabavi. Po zborovanju je odborova seja.

Sv. Martin pri Vurbergu. V nedeljo dne 12. novembra obhajamo pri nas praznik farnega patrona. Pri poznem cerkvenem opravilu pridiguje gospod dr. Hohnjec, To priliko bomo tukajšnja dekleta porabile, da si ustanovimo svojo deklisko zvezo. Ustanovni shod, na katerem bo govoril gospod dr. Hohnjec, bo takoj pa drugem sv. opravilu. Mladina, pridite!

Ptujski okraj.

Ptuja. Poslanec Brenčič je otvoril ob 8. uri 5. t. m. shod v imenu Sl. km. zveze in predlaga za predsednika g. župana Kuharja iz Budine. Predsednik se zahvali za izkazano mu zaupanje in pozdravi navzoče ter odda besedo gosp. poslancu Brenčiču. Poslanec se zahvali volilec za oddane mu glasove pri državnoborskih volitvah in omeni posebno one občine domače fare, katere so mu skoraj enoglasno oddale glasove in jih prosi še za naprej za to zaupanje. Poroča obširno o delovanju Hrvatsko-slovenskega kluba in omenja, kako zaupanje ima ta klub tudi pri nasprotnikih. Poroča dalje o raznih nujnih predlogih, katere je stavil za po toči prizadete kraje v ptujsko-ormoškem okraju, kar so zborovalci z zanimanjem vzeli na znanje. Govornik je ovrget laž lista „Sloge“ radi štajerskih poslancev in njih dela v odsekih. Shoda se je udeležilo čez 150 volilcev in pristašev Kmečke zveze. Po petetrturtnem govoru poslanca Brenčiča se predsednik zahvali govorniku za stvarno izvajanje in zaključi lepo uspehi shod.

Ptuja. Zelo nas je razveselilo, ko smo izvedeli, da so naši poslanci Brenčič, Pišek in tovariši tako odločno nastopili glede uravnave Drave. Naš poslanec Brenčič se je tudi udeležil komisije, ki se je vršila včeraj ob Dravi. Sedaj spoznamo tem bolj, da smo si izbrali pravega moža za poslanca, ki pozna naše težnje in se tudi za nas potegne.

Sv. Marko niže Ptuja. V soboto zvečer se je obesil samski kmečki sin, 48 let stari Jožef Dominko. Nesrečni ptujski šnops ga je spravil ob pamet in poglaval v samomor.

Sv. Andraž v Slov. gor. Na Vseh svetnikov dan, dne 1. novembra je 18letni fant Krajnc v gostilni gosp. Rola zavratno umoril Alojzija Hojs, mizarja in posestnika iz Cenkov, pri Sv. Antonu v Slovenskih goricah. Hojs je bil veren katoličan, vrl narodnjak in vseskozi spoštovan mož, star še-le 37 let. Zapušča žalujočo ženo in enega otroka. Naj v miru počiva!

Prvenec. V petek si je pripeljal krčmar Alojzij Strelec zvečer domov štartinski sod mošta. Ker pa so imeli še doma repo za obrezovanje, so pustili sod na vozu na dvorišču. Nek hudobnež, ki pa je že pod ključem, je pa sod navrtal, da bi most iztekel. K sreči je poslala gospodinja dekle po vodo, ta pa čuje na dvorišču, da nekaj teče, gre gledat in zapazi hudobijo. Izteklo je vendar več kot dve vedri mošta. To je res skrajna hudobija.

Sv. Barbara v Halozah. Dne 31. oktobra se je vršila pri sodnji v Ptuj zadnja obravnava stranke V. s tukajšnje posojilnice. Posojilnica je bila osvojena, vrniti stranki še dolžne obresti. Tudi inšpektor Achtechin in revizor Heremansky od graške Zveze sta s tem dobila pouk, ker pri reviziji dne 6. julija 1911 stranki nista hotela uradno priznati dolžnih obresti.

Sv. Barbara v Halozah. Cena naši letošnji izvrstni kapljici čedalje bolj raste, liter do 56 h. Mnogo so jo že pokupili, večji posestniki pa jo še imajo dosti na razpolago, zato se naj kupci požurijo, ako želijo imeti res nekaj dobrega v kletih.

Sv. Bolfenk pri Središču. Za pet let je menda izvoljen župan občine Vitan ali mogoče še za daljšo dobo. Menda so pa prav veliko kilogramov smole raztopili na županski stolec, da se je od njega tako težko odtrgati. Že dalje časa se opazuje, kako se združujejo občinske volitve, ki bi se morale vršiti že pred enim mesecem. Če se ne bo to zgodilo skoraj, oglasilo se bo na pristojnem mestu ter celo stvar natančno pojasnilo.

Hum pri Ormožu. Kako se naši naprednjaki, ali pravzaprav nazadnjaki, veselijo nad minulimi občinskimi volitvami, so še posebej pokazali v 46. št. „Nar. Lista“, ko so razbobnali v svet svojo zmagao. Kako so zmagali, smo že v eni zadnjih števil „Sl. Gospodarja“ poročali. Za tem pa je v 46. številki „N. Lista“ zagledal luč sveta nov dopis. Nam vsem dobro znanemu dopisniku sledeče v odgovor: Izmed dveh svetovalcev je g. M. Ivanuša, če že ne naš najodločnejši pristaš, pa vsaj naročnik „Slov. Gospodarja“. Pravite: „Imena izvoljenih so nam zagotovilo, da se bo storilo v korist občine, kolikor je sploh mogoče.“ Ako se ta vest uresniči, nas bo še posebej veselilo. Ni res nadalje, da bi „Slov. Gospodar“ kislega obraza priznal izgubo, temveč res pa je, da je taisti ljudstvo korajžno spodbujal k organizaciji in složne-

mu delu. Tisti poseben vetrič, ki je zavel v „Slovenskem Gospodarju“, se bo sčasoma spremenil v praveč vihar, ki se ne bo preje polegla, dokler ne bo cela humska občina v taboru Slov. kmečke zveze. Le pazi, dopisnik, da se tisti vihar še tebe ne dotakne! Sedaj pa stavim na te, resnicoljubni dopisnik, sledeče javno vprašanje, na katero mi v eni prihodnjih števil „Nar. Lista“ lahko odgovoriš: Zakaj pa je tista stranka, ki je v tvojih očeh ničvredna, ob letošnjih državnoborskih volitvah tako sijajno zmaga? Pričakujem jasnega odgovora! Potem pišeš: Dopisnik in njegove privržence poznamo. Navzlic temu, da ste naredili na dopisnika pravečto gonjo in mu napovedali sveto vojsko, me do danes še ne poznate. Nadalje praviš, da se v časnikarske prepire ne bodeš spuščal, pač pa hočeš g. župana in odbornike braniti drugim potom. S tvojimi dopisi v „Nar. Listu“ tako nič ne opraviš, če pa te je vendar volja, še nadalje dopisovati, a ti tvoje finančne razmere tega ne dopuščajo, se že lahko na mene obrneš, ti rade volje posodim nekaj novcev, da bodeš imel za znamke. Drugih potov pa ti ne bomo delali, ker dopisnik „Slov. Gospodarja“ tako daleč ne bo šel, da bi kaj lažnjivega o vas poročal. Zadnjič ti je posebno beseda „liberalcev“ presedala, da si se zavoljo tega tako jezil. Če že torej le nisi tako liberalen, zakaj pa potem v tako liberalen list, kakor je „Nar. List“, ki je pred nedavnim časom našo krščansko vero imenoval „Strup iz Judeje“, pošiljaš svoje dopise?! Saj ti je „Sloga“ ali pa menda „Stajere“ tudi na razpolago. Končno pišeš: „Kar je Hum pri zadnjih državnoborskih volitvah tako častno pokazal, to tudi ostane.“ Pri tem ostavku ste pa najbrže delali račun brez krčmarja. To bo že še prihodnost pokazala. Pa le glejte, gospodje, da se nad tem dopisom ne bode preveč jezili, ker je za zelo rada škoduje.

p Vičanci pri Veliki Nedelji. V trajnem spominu nam ostane nedelja, dne 29. oktobra. Takrat se je namreč tukaj blagoslovila nova Marijina kapelica. Ob 12. uri popoldne so se zbrali mladeniči in dekleta Marijine družbe v župnišču, da ponese podobo Marijino in novi zvon v cerkev k blagoslovu. Po blagoslovu se je pomikala mnogoštevilna procesija proti vičanski vasi. Pri kapelici je že pričakovala zbrana množica ljudstva. Blagoslov so izvršili domači č. g. župnik. Prigovarjal je naš rojak č. g. Franc Skof, kaplan v Kamnici. Kapelica se je postavila z blagohotnimi prispevki na prizadevanje Martina Senjor, pri katerem se je tudi na dan blagoslovljenja zvečer zbrala prijateljska družba, ki se je spomnila tudi na obmejne Slovence ter darovala v ta namen 8 K.

p Središče. Čujte, čujte! Središko izobraženstvo si je izbralo za svojo zborovalnico — pokopališče. Na dan Vseh svetnikov, ko bi imeli na pokopališču moliti za rajne, so naši liberalčki sklicali med seboj v nekem kotu „sejo“, v kateri so razpravljali o prav važnih rečeh. Obdolžili so namreč našega č. g. kaplana, da baje on daje med svet pohvalne novice o liberalnem delovanju. A se prav močno motijo. Rečemo jim le toliko, da piše te čisto priprosta oseba. Zdaj so liberalci v svoji jezici sklenili, spisati prav ostro pismo, katero bi poslali č. g. kaplanu. Zato pa jih hočemo rešiti tega nadležnega dela ter jim prikrajšamo njihove nemirne noči. Načelniku liberalcev pa svetujemo, naj svoje premissljevanje vsaj v cerkvi izpremeni, da se vsled tega ne pozabi prekriti. Seveda tega ne smemo zameriti takemu človeku, ki vidi cerkev malokdaj od znotraj.

p Središče. Kako zagrizeno in maščevalno nastopajo središki naprednjaki — njih napredek morda obstoja v nekrščanskem vedenju in slabem gospodarstvu — zoper krščanska društva, bodi bralcem „Slov. Gospodarja“ povedano. Dekliška Marijina družba središke fars bode dne 8. decembra obhajala 10letnico. Za slovesnost je med drugim sklenila prirediti gledališko igro: „Devica orleanska“. Načelnik družbe je prosil načelnika Bralnega društva, Franca Lukačiča, za gledališki oder. Obljubil je, s pripombo, da bode v prihodnji odborovi seji predložil prošnjo, kateri se bode gotovo ustreglo. Pa čujte in strmite! V seji dne 2. oktobra t. l. je odbor „Edinosti“ odbil družbino prošnjo s tem, da se v „Slov. Gospodarju“ središki naprednjaki in posebno Sokol, katerega udje so, napadajo. Marijina družba ni v nobenem stiku z dopisi o srediških naprednjakih, oziroma s Sokoli. Razvidno je iz tega, da so verski in politični vzroki povod tej odločitvi. Opozorjamo slavno c. kr. okr. glavarstvo v Ptuj na delovanje bralnega društva „Edinost“ v Središču, katero po svojih pravilih ni politično, ampak izobraževalno društvo.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na gostiji Draškovič-Klanjšek v Župci vasi je na predlog nevestinega brata Antona Draškovič nabrala Katarina Oal za „Slov. Stražo“ 9 K. Bog plati vsem blagim darovalcem in vrli nabiralci. Ziveli! Obilo sreče!

p Vurberg. Gospodarsko izobraževalno društvo na Vurbergu pri redi veselic dne 19. novembra 1911 popoldne po litanih s petjem, deklamacijami in z igro „Za križ in svobodo“. Domači in zunanji prijatelji društva se uljudno vabijo. Odbor.

p Majšperk. Prvi izkaz darov za nagrobni spomenik + č. g. Simona Petek, bivšega kaplana v Majšpergu. 4 K je darovala gospa Pavlina Wambrechtamer; po 2 K: Alfr. Brezinaček, Al. Korošek, Ivan Persuh; po K 1-20: Lor. Gejser, Bl. Karnež, po 1 K: Neimenovan, Iv. Skrbis, Fl. Plevčak, Lor. Leskovar, Štef. Winkler, Iv. Turkuš ml., Neimenovan, Neimenovan, Neimenovan, Neimenovan, Jan. Verdnik, Štef. Vorše, Lor. Sagadin, Katar. Lorber, Martin Labej, Jan. Kodrič, Jurij Eberl, Kešpert Fr.; po 90 vin.: Korže Jan.; po 60 vin.: Iv. Jera, Jož. Mohorko, Matija Karšina, Matevž Eberl, Matevž Jane; po 50 vin.: Urša Gajser, Jera Gajser; po 40 vin.: Jož. Kolar, Marija Kolar, Jozefa Korže, Jan. Potočnik, Antonija Godec, Ant. Bogme, Jera Narat, Štef. Sluga, Jak. Zumer, Marija Zdavec, Anton Planinc, Marija Blaž, Mesarič-Vindiš, Blaž Vogan; po 30 vin.: Jor. Kovačič; po 20 vin.: Štef. Jera, Marija Potočnik, Ig. Ribič, Neža Černišek, Mat. Lah, Roza Fideršek, Leopold Labej, Jož. Kovačič, Fil. Lupinšek, Jak. Blaker, Ana Dvoršek; po 10 vin.: Fanika Godec, Jan. Lupinšek, Hel. Sekelšek, Neža Bogme, Roza Krivec, Jož. Eberl in Franc Vnuk. Skupaj K 4410. Vsem

spošt. darovalcem Bog plati! Imena nadaljnjih darovalcev se bodo prihodnje objavila. Alfred. Brezinaček

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Dne 27. oktobra t. l. je bil učitelj Franc Otte sprejet z ženo in dvema otrokoma v naročje rimske katoliške cerkve.

l Sv. Križ na Murskem polju. Čudno navado ima naš mežnar, da vselej v nedeljo po ranem svetem opravi, kadar ima zvoniti mrliču, ne da bi bil ta dan pogreb, med opravilom pred cerkvijo na vso moč z vsemi zvonovi zvoni, in tako se večkrat važne reči ne slišijo. Predzadnjo nedeljo se je vršil gospodarski shod pri Jurešu; pa med tem oznanilo se je zvonilo, da ni nikdo nič razumel. Prišlo bi gotovo veliko več poslušalcev, ako bi se bilo to bolj razglasilo. Udeleženci so bili o tem obveščeni le po poročilu „Slov. Gospodarja“, pa še pri tem imamo zopet brigo, ker naši pismoški puste pošiljatelj in liste za celo občino v eni hiši in tako dobimo „Slov. Gospodarja“ še-le v nedeljo. Upamo, da je to zadnji opomin, ker naša potrpežljivost tudi lahko preneha.

l Rožički vrh pri Sv. Juriju. Nedavno smo v „Slovenskem Gospodarju“ prinesli dopis, v katerem dopisnik omenja, da nekdo z žganjem agitira za nove občinske volitve. Gospod trgovec Strajšak, naš pristaja, nam sporoča, da je tam mnenje, da je on v tem dopisu prizadet. Povdarjamo, da v tem dopisu nismo mislili g. Strajšaka, ker je on vendar zaveden Slovenec. Dopisnike prosimo, da nam vedno resnico poročajo.

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Na vsestransko zahtevo priredi naše bralno društvo v nedeljo dne 12. novembra v navadnih prostorih gledališko predstavo: „Tri sestre“. To igro je že lansko leto vse občudovalo in lvalilo in bolj se jo bodo letos, ker se bo uprizarila z vsestranskim spopolnjenjem. Tej igri sledi vzporeditev zanimive burke „Strahovi“. Pred igro je zanimivo podučno predavanje in se bodo peli nekateri lepi komadi. Po vzporeditvi je prijateljska zabava v prostorih g. M. Trstenjak. Prav pristočno so vabljeni vsi prijatelji društva k obilni udeležbi.

l Kmet. podružnica v Vučijasi priredi v nedeljo 12. novembra dve zborovanji: prvo po rani sv. maši pri Sv. Križu (lokal se ozna), drugo pa popoldne ob 2. uri v vučianski šoli. Govoril bo vičanski škrlac o izboljšanju travnikov in o uspehih z umetnimi gnojili ter pokazal praktično, kako se najhitreje in najbolje skuha svinjska krma v brzoaparilniku „Alfa“. Pridite kmetovalci, v obilnem številu, zlasti pa vabimo gospodje na oba shoda.

l Stara in Nova vas. Prostovoljno gasilno društvo v Stari in Novi vasi priredi tombolo dne 12. t. m. v gostilni gospe Majer. Zabele ob 6. uri zvečer. Dobitek je namenjen za gasilno orodje. K mnogoštevilni udeležbi uljudno vabi vsa sosednja gasilna društva, kakor vsacega posameznega odbor.

l Gasilno društvo v Noršincih pri Ljutomeru vabi najuljudnejše na tombolo, katera bode na Martinovo nedeljo dne 12. t. m. v prostorih g. Vaupotiča v Noršincih. Dobitek je mnogo in so prav lepi. Čisti dobiček je za nakup potrebnega orodja. Za ta blag namen pridite vsi ob blizu in daleč. Odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. V Starem trgu so našli staro-slovensko grobišče. Dosedaj so odkopali že nad 100 grobišč. Žal, da izvršujejo to delo Nemci za Nemce. Naša zgodovinska last prehaja v roke tujcu.

s Slov. Gradec. Kočarju Juriju Rečniku v slovenjgraški okolici je pred nekaj dnevi požar upepelil kočjo. Sumi se, da je nekdo zažgal.

s Šoštanj. Za načelnika okrajnega zastopa je bil v ponedeljek, dne 6. t. m. izvoljen g. pl. Adamovič, za njegovega namestnika pa velenjski župan, g. Skaza. Ostali odborniki so: dekan Rotner, župan Koren iz St. Ilja, župan Pirtovšek iz Rečice, dr. Majer in Franc Woschnag; poslednji je zastopnik mesta Šoštanj in edini „Nemec“ v odboru. Slava zavednim možem!

s Iz St. Ilja pri Gradiču. Naj Vam naznamim tudi jaz, gospod urednik, kakšne neprijetnosti vladajo na velenjsko-šentiljski pošti. Dne 21. sepembra je bila oddana v Celju dopisnica, naslovljena na neko osebo v šentiljski občini, dobila jo je pa še-le 22. oktobra. Kajne, to je nagla pošta. Ne vem, ali je to kriva velenjska ali samo šentiljska pošta?!

s Dovže. V nedeljo, dne 5. t. m. je priredilo pri nas Bralno društvo iz St. Ilja igro „Svojeglavna Minca“. Občinstva se je udeležilo zelo veliko. Igra je uspela prav dobro. Po igri se je razvila v vseh gostilniških prostorih živalna prosta zabava, med tem je tudi g. Hohnjec, kiparski pomočnik, nabral 11 K 20 vin. za Slov. Stražo.

s Vuzenica. Naši posilinemški čevljarji, krojači in cimpermani. letajo okoli in iščejo, kje bi se vjeli kakšnega kalina za svojo mučilnico, katero nameravajo baje otvoriti za silo v Stalcerjevi gostilni. Smo radovedni, bo li dovolila to šolska oblast! Hajlanje in vpitje okoli Slovenske ljudske šole se je že začelo. Človek bi mislil, da je med volkovi v Sibiriji. G. Erber, župan mučki, se trudi, da bi pridobil v Vuzenici privržencev materi Südmarki! On že ve, zakaj!

s Remšnik. Veselica, ki se je vršila na Muti, mi ostane trajno v spominu. Te veselice se je udeležila tudi tukajšnja mladina. Žal, da so pri nas na Remšniku dekleta še narodno zaspala. Dobro bi bilo, ko bi se tudi naše mladenke naučile kako igro in bi se malo zasukale na odr. Na noge torej mladenke in ne zaostanite za drugimi! Glejte, po drugod so dekleta jako navdušena za narodno stvar, zakaj pa bi ve ne bile. Torej naprej, dekleta!

s Marenberg. Z udeležbo pri nedeljski veselici smemo biti zadovoljni. Obiskali so nas korajžni fantje iz Remšnika in Mute. Pohvaliti moramo tudi domačine, ki so v obilnejšem številu prihiteli k veselici. Po pozdravnem govoru je nastopil poslanec dr. Verstovšek in je omenjal, žalostne razmere, ki vladajo v Marenbergu, kjer se morajo Slovenci skrivati, kakor

nekdaj kristjani pred pagani. Orisal nam je žalostne gospodarske razmere, ki vladajo tukaj, ker marsikateri kmet proda svoje posestvo Nemcem in protestantom vsled pomanjkanja delavcev, ali ker ne zna gospodariti. Svaril je pred izseljevanjem v mesta, kjer čaka človeka revščina in beda. Opominjal je mladino, naj dobro porabi prosti čas, da se kaj koristnega nauči za življenje in tako nadomesti, kar je zamudila v šoli. Pozival je fante, naj bodo ponosni, pa tudi korajžni, toda ne, kadar se napijejo, ampak kadar je res treba pokazati pogum. Naposled je še omenil, da bo vendar enkrat treba misliti na sredstva, kako omejiti razširjanje penemčevanja in protestantizma. Nato so sledili dve gledališki igri, govor, deklamacija in petje, kar se je vse prav dobro obneslo. Ljudje so izrazili željo, da bi radi še večkrat kaj takega videli. Druge nesreče ni bilo zraven, kakor da so nekateri tržki otroci kričali pri oknih in hoteli veselico motiti, a jih je redar napodil. Ostalo prinese „Naš Dom“.

s Šoštanj. Bralno društvo v Šoštanju želi pridobiti „Slovenski Pravitelj“ 4. snopič, „Občna zgodovina“ 7. snopič, „Kristusovo življenje in smrt“ I. del, „Življenje Dev. Marije in sv. Jožefa“ 5. snopič in 11. do 13. snopič. Knjige kupimo ali damo v zameno druge.

Konjiški okraj.

k Konjice. Gostilničar Franc Bodlej iz Koblja je povabil drvarja Antona Ramšak v svojo gostilno ter z njim popival. Pri plačilu je opazil gostilničar, da ima Ramšak precej denarja, zato se je nenadoma sprl z gostom ter ga končno postavil pod kap. Ko se je Ramšak zunaj streznil, je opazil, da mu manjka denarnica z 99 kronami. Ramšak je obvestil o tem orožnika. Ta se je podal h gostilničarju, kjer je izvedel, da je denar baje v tamošnji cerkvi. Orožnik je stvar dalje preiskaval in zvedel od Bodlejevega sina, da ga je oče, ker je slutil, da ga je Ramšak ovačil, poslal v cerkev, naj sin denar v cerkvi položi. Bodleja so prijeli in ga izročili okrajni sodniji.

k Konjice. Predstava „Mlinar in njegova hči“ v Narodnem Domu je dobro izpadla. Ljudstva je bilo obilo.

k Cadram. V nedeljo, dne 5. t. m. po večernicah se je vršil pri nas v posojilničnih prostorih pripravljalni shod za ustanovitev prepotrebne podružnice Slovenske Straže. Navduševalno in vzpodbujevalno so govorili predsednik „Sloge“, ki je sklicala zborovanje, č. g. monsignor Bezenšek, urednik Kemperle in domačin g. Franc Petelinšek. Njihove besede so gotovo padle na rodovitna tla, kajti vsakemu govorniku so navdušeno pritrdjevali in obljubili so, delati, da bo njih podružnica ena najdelavnejših.

k Stranice. Umrl je na Varnih duš dapi Anton Brčnik, p. d. Rugl, kmet v Križevcu. Bil je mož poštnjak stare korenine, vrl Slovenec in neustrašen pristaja S. K. Z., dolgoleten naročnik „Slov. Gospodarja“. Pokoj njegovi blagi duši!

k Stranice. Pevski kor v cerkvi se nam je hotel podreti. Pa smo ga raje sami podrli in postavili novega iz železo-betona. Orglje pa nam sedaj sestavlja in popravlja po svojem pomočniku g. Brandl iz Maribora. Čast in hvala vrlim Straničanom, posebno pa načelniku, cerkveno-skladnega odbora, Jakobu Kranje, za prostovoljno zbrane darove v denarju in materijalu, da se je moglo vse tako naglo popraviti. Drugo leto pa se namerava cerkev, zlasti pa župnišče, popolnoma prenoviti, oziroma še eno nadstropje dozidati. Dal Bog, da bi se res vse srečno izvršilo!

k Loče. V nedeljo, 5. t. m. se je vršila pri nas redka slovesnost. Častiti gospod kaplan Jakob Korošek je obhajal 40letnico duhovskega službovanja, pri kateri priliki mu je gospod glavar pl. Lehmann iz Konjice pripel od visoke deželne vlade podeljeno častno svetinjo za zvesto 40letno službovanje in ga je primerno nagovoril. V cerkvi, ki je bila ljudstva natlačeno polna, je slavljence ob asistenci sosednih župnikov imel slovesno sveto mašo. V cerkvenem govoru je slavil njegove velike zasluge za cerkev in državo častiti gospod dekan konjiški. Posebno je omenjal č. gospod govornik izvanredne zasluge odlikovanca za ločko župnijo, kjer slušbuje že 32 let.

k Zreče. Dne 3. novembra po 6. uri zvečer se je v obokani kleti trgovca g. Kračuna vžgal špirit. Zgorela je vsa zaloga karbita, ki ga rabijo rudarji. V poslopju z nesrečno kletjo je prebivališče za kovača in peka. Skozi vrata švigajoči plamen je začel lizati streho. Iskre so še večje nesrečo obetajoče, nevarno švigale po zraku. Toda neutrudljivi gasilci, moški in ženske, so nesrečnega petelina odpodili s strehe, in s tem odvrnili nevarnost za druga poslopja. Ob 8. uri so prihiteli požarniki iz Konjice ter zadušili vse do zadnje žrjavice. Pri nesreči je sreča, da ni bilo vetra. Ob viharju bi vse sosedstvo s cerkvi jo vred lahko postalo žrtev ognja. Blago ni bilo zavarovano, ker posestnik sploh ni slutil, da bi se v tako zavarovanem prostoru mogla pripetiti nesreča. Ponesrečenec je pridna oseba, skrbna in splošno priljubljena; prizadet je razmeroma občutljivo in z ozirom na to bomo zaneprej še rajši obiskovali njegovo trgovino ter mu pomagali, da bo lažje pozabil na škodo, povzročeno mu po požaru.

k Konjice. Podružnica „Slovenske Straže“ sklicuje svoj I. redni občni zbor na Martinovo nedeljo dne 12. novembra 1911, po večernicah v prostorih bralnega društva v kaplaniji. Zbor želi vzbuditi v ljudskih slojih zanimanje za „Stražino“ nalogo in delo, srca vneti za rodno grudo, domači jezik, vtrditi zvestobo do narodnega svojstva. Ljubezen do domovine naj zbere dne 12. novembra može in žene, mladeniče in dekleta, v svetem navdušenju za obranitev svojega imena za bodočnost. Pri tej priliki se zopet opozarja na zbirko narodnega blaga, ki smo jo že opetovano priporočali zavednemu občinstvu.

Celjski okraj.

c Celje. Bivši veleposestnik v Št. Ilju pri Velenu, g. Ivan Kranjc, je kupil v Zabukovcu pri Žalcu tovarno za izdelovanje glinastih, cementnih in porcelanastih izdelkov. Priporočamo to novo podjetje.

c Celje. Dasiravno se vsi celjski posilincevi z vso resnostjo pripravljajo na volitve v okoliški občini, vendar pravijo, da se bodo proti volitvam zopet pritožili. To je znamenje, da računajo na propad. Upajo, da dobi potem občina komisarja, ki bi bil njim naklonjen.

c Celje. Umrl je predstojnik okrožnega sodišča, Wurmser. Pokojnik je bil Nemec. Kot sodnik je bil še kolikor toliko nepristranski.

c Savinjska dolina. Ker je hmeljska trgovina pri kraju, je postalo v naši lepi dolini mirno. Tudi hmeljski mešetarji, ki so si letos nagromadili toliko dobička, so se potegnili nazaj v svoje brloga in uživajo sedaj ne svoj, ampak trud kmeta-hmeljarja. Prizuati pa moramo, da so liberalci z njihovo kupčijo naši stranki letos mnogo pristašev pridobili. Marsikateri je poprej še bolj po strani gledal nas, ki smo pristali Kmečke zveze, se je pridružil nam, ker je videl, da so liberalci res največji škodljivci kmeta. Da naša kmečka stvar napreduje, se imamo zahvaliti tudi našemu dičnemu poslancu dr. Korošcu, ki je z nami volilec vedno v zvezi. Kako žalostno je bilo poprej, ko nas je zastopal Roblek! Samo ob volitvah so se liberalni škrici zmenili za nas.

Frankolovo. Nemila smrt nas je pripravila ob redko slavnost. Čez 3 mesece bi bili obhajali biserno poroko Mateja Laznika, po domače Busača, ki se je dne 16. februarja 1852 poročil z Apolonijo roj. Čretnik. A na vernih duš dan po noči nam je izdihnil blagi starček. N. v m. p.!

c Ponikva ob juž. žel. Igra, ki nam jo je priredilo Kmečko bralno društvo, se je obakrat prav izvrstno obnesla. Poseben dovipen je bil nastop „Stipka“ (Jožekov Tonček). Sodeloval je pod vodstvom ž. g. kaplana dobro izvežban pevski zbor in tudi naši tamburaši so nas razveselili s svojim nastopom. Kar čudili smo se, da so se naši fantje v tako kratkem času tako dobro izurili v godbi. Želimo si v kratkem zopet kaj sličnega.

c Dramlje. Zanimiv napis. Na stanovanju učitelja Seunika stoji napis: Izdajalci, kikeci, ubijalci. Ka-ha-ha!

c Motnik. Ker mnogo volilcev dr. Korošca spada v župnijo Motnik, Čemšenik in Št. Gotthard, povabili smo našega poslanca dr. Korošca semkaj, da nam pride poročati. Temu povabilu je ustregel dr. Korošec zadnjo nedeljo, dne 5. novembra in imel pri nas po rani sv. maši političen shod. Mnogo ljudi se je udeležilo shoda, ki so z napeto pozornostjo poslušali jasna izvajanja svojega poslanca. Govoril je o draginski razpravi v državni zbornici, o železniškem vprašanju, o uradniških plačah, o kartelih itd. Predsedoval je shodu vrli župan našega trga, ki je nazadnje predlagal zaupanje dr. Korošcu in vsem poslanem Slovenskega kluba na Dunaju, kar se je soglasno sprejelo. V naši župnji in sosednjih politična zavednost krepko napreduje.

c Sv. Miklavž nad Laškimi. 21letni železniški delavec Janez Suhadolčan iz Vodiškega, je skočil iz brzovlaka, ki vozi okoli 4. ure popoldne iz Rimskih toplic. Peljal se je namreč iz Celja. Pozabil je kupiti dopolnilno karto za brzovlak. V sredi med postajama Rimske toplice in Zidan most pa je skočil iz vlaka skozi okno v jarek ter je nezavesten obležal. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico. — V Ameriki je v nekem premogovniku zasulo tukajšnjega rojaka 26letnega Jožefa Brečko. Šel je v Ameriko po boljšo bodočnost, a našel je smrt. Svetila mu večna luč!

c Trbovlje. Da se naš kraj ne odlikuje po katoliškem življenju, je že obče znano, in sicer so krivi temu socialno-demokratski zapeljivci. V noči od nedelje na ponedeljek, 29.—30. oktobra se je zopet pripetilo nekaj posebnega. Neko človeče je namreč iz Dimnikove kapele vzelo sv. križ ter ga razdrobilo na mnogo koscev. Vse se je zgrajalo nad takim početjem. Toda kdo je temu kriv? Ali ne socialna demokracija, oziroma njeni agitatorji, ki nam na vsakem shodu hujskajo zoper sv. vero, zoper papeža, škofa in duhovnike. Njihovi časopisi pišejo venomer, da je kriva duhovščina današnje draginje, da je kriv papež vojske med Italijani in Turki itd. Če neveden mladenič vedno posluša take govore in čita take časopise, mora postati zloben, da tudi pred križem nima nobenega spoštovanja več. Res je, kar je povedal nek poslanec v državnem zboru, da bi trebalo najprej obesiti tiste rdečkarje, ki tako hujskajo na shodih in ki tako pišejo v svojih lažljivih časopisih. Če bo šlo to tako naprej, moramo res priznati, da bo čez nekaj let najbolje, da se zapro cerkve, ker zlasti delavsko ljudstvo vsled branja soc. dem. glasila „Zarja“ sploh nima nobene vere več. Otroci se morajo pokvariti, ker morajo starišem doma prebirati brezverske časopise. Skrajni čas je, da poklicani krogi storijo kaj zoper tako pohujšanje.

c Trbovlje. Dne 29. oktobra je priredilo Kmečko bralno društvo v Trbovljah dve igri: Prva „Junaska deklica blažena Ivana d' Arc“ se je izvrstno obnesla. Igralci so jo izborno pogodili. Posebno zadnja živa slika je ugajala občinstvu, ki je videlo v res krasni podobi nebesa na zemlji. Druga igra: „Popolna žena“ je bila tudi dobro rešena; dasiravno kratka, je vendar s svojimi odličnimi igralci vzbudila mnogo kratkočasje in smeha. Priporočamo obe igri vsem izobraževalnim društvom.

c Celje. V hotelu „Beli vol“ se vrši v soboto, 11. t. m. zvečer „Martinov večer“. Svira godba na lok.

c Ljubno. Naše bralno društvo priredi v nedeljo 12. novembra ob 8. uri popoldne gledališko predstavo v prostorih gosp. Podpečana. K obilni udeležbi nujno vabi odbor.

Brežiški okraj.

b Brežice. Naš poslanec dr. Benkovič s svojimi tovariši je vložil v seji državnega zbora dne 17. oktobra 1911 nujni predlog za državno podporo onim, ki trpe vsled škode, povzročene radi suše, toče in drugih uim v sodnih okrajih Brežice, Sevnica in Laško: „V letu 1911 so okraji Sevnica, Brežice in Laško zelo trpeli zaradi suše; nasledki suše so tem hujši, ker so ti okraji že prejšnja leta mnogo prestali — eno leto radi suše, drugo radi preoblega dežja — tako, da je sila v teh okrajih, posebno med manjšimi posestniki in kočarji, velika; beda se je v nekaterih okrajih zadnja leta celo podvojila. Omeniti moramo, da se večina teh okrajev peča z živinorejo. Do leta 1908 so bile vinske cene ugodne, a leta 1908 in 1909 se je pridelalo toliko vina, kakor še od leta 1835 sem ne, in ker se je tudi v drugih deželah pridelalo izredno mnogo vina, so cene tako padle, da vinorejci s skupičkom vina niti stroškov pridelovanja ni mogli kriti; primanjkovalo je tudi sodov, tako, da vinorejec ni mogel spraviti vsega vina, kar pa je spravil, je pa moral prodati za sramotno ceno od 12 vin. naprej. Lansko poletje je bilo pa tako mokrotno, da so bili uničeni skoro vsi vinski pridelki. Pridelalo se je komaj 10 odstotkov navadne letine. Po mnogih občinah pa je bilo tako malo grozdja, da se trgatve sploh ni izplačala. Ta nesreča je pomenila za vinorejce, posebno manjše hudi udarec. Zašli so v dolgove, ker so navezani na dohodek vinogradov. Suša leta 1908 in 1909 je prizadela živinorejcem ogromno škodo, katere jih še danes tlači. Radi pomanjkanja krme je moral živinorejec prodati najboljšo živino za ničevno ceno, ker tedanja državna podpora v senu ni bila zadostna. Številno živine je v zadnjih treh letih v brežiškem političnem okraju padlo za eno tretjino. Posebno hudo pa so trpeli živinorejci radi kuge-slinovke in radi zaprtja sejmov. Letošnja suša je pa najbolj zadela svinjerejo, katere se je pred leti tukaj zelo razvijala. Prodati se bodo morale svinje za ničevno ceno, če se ne bo dobilo dovolj podpore v krmilih, kakor pred leti druga živina. K vsem tem nesrečam je prišlo še l. 1910 in 1911 pomanjkanje denarja; denarni zavodi so radi vzdigovanja vlog odpovedali posojila. Seznam eksekucij v brežiškem okraju nam podaja žalostno sliko. Prisilne prodaje posestev so se v l. 1909, 1910 in 1911 neprimerno povečale. Pri okrajni sodnji v Brežicah se vrše vsak teden take prodaje, dočim so bile prejšnja leta silno redke. A denarno pomanjkanje dozdaj še ni prenehalo. Kot dokaz bede v teh okrajih navedem sledeče: Leta 1907 je bilo 345 mobilarnih eksekucij, a leta 1910 že 699, letos do septembra 489; eksekucij posestev je bilo leta 1907 48, leta 1908 96, leta 1909 110, leta 1910 482, letos do septembra že 290. Raznih tožb, ki se nanašajo na iztirjatve, opominke itd., je bilo v teh okrajih leta 1907 883, leta 1908 967, leta 1909 1014, leta 1910 1493, letos do septembra 838. — Občine Dobova, Mihalovec, Gaberje, Moste, Loče, okolica Rajhenburg, Senovo, Arnesko, Brezje, Blanca, Sv. Krištof, Marija Gradec, in Št. Rupert, so bile letos večkrat hudo prizadete od toče; poškodovani so bili posebno vinogradi in poljski pridelki; radi suše pa trpi ljudstvo silno pomanjkanje živil in živinske krme. Pomožna akcija v omenjenih okrajih naj 1. pripomore ljudstvu do dobave živil, posebno koruze in krompirja; 2. svinjerejem se naj preskrbi potrebna krmila; 3. ker je ajda uničena, naj se deli spomladi ajda za seme; 4. razdeli se naj umetnih gnojil in semenja za travnike; 5. ustavi naj se iztirjevanje davkov; 6. ustavi naj se odplačevanje brezobrestnih posojil za vinogradnike. Zivila, krma in semena se naj najpotrebnejšim dajo zastoni, drugim pa po nizkih cenah. Okrajni pomožni odbori so priporočali, da se ozira posebno na točke 1., 2., 3. in 5. Odločno ugovarjamo, da bi se pri delitvi teh podpor oziralo na mnenje orožnikov. Beda je letos splošna, to lahko sprevidi vsak. Zandarmerija se naj vpraša še-le tedaj za mnenje, če se drugod ne more dobiti podatkov. Zahtevamo pa tudi, da se pomožna akcija takoj izvede, da pride pomoč že začetkom zime. Zato naj se vsi ti spisi takoj predložijo notranjemu ministrstvu. Razdelitev živil, krme in semen naj se prepusti krajevnim pomožnim odborom, in sicer po razpustu števila prebivalstva. Podpisani stavimo nujni predlog: Zbornica naj sklene: „Vlada se pozivlja, naj posestnikom in najemnikom, ki so oškodovani vsled suše, toče in drugih uim, da kolikor mogoče hitro izdatno državno podporo z razdelitvijo živil, krme, semen in z odpisom zemljiškega davka.“ — Dunaj, 12. oktobra 1911. — Dr. Benkovič in tovariši.

b Brežice. V vodnjaku je utonil dne 1. novembra železniški čuvaj Ivan Azman.

b Artiče pri Brežicah. Neka liberalna dušica v Artičah se zaganja v načelstvo posojilnice v Artičah. Danes mu le povemo na uho, da naj pusti posojilnico pri miru, drugače bomo proti temu liberalnemu klepetavcu ostro nastopili.

b Iz Podsrede. V noči od 5. na 6. t. m. so tatje vlomili v šrambno sobo gosp. E. Skrbeca na Pokleku. Odnegli niso nič, ker so bili, kakor se sklepa, preplašeni. Ker se pa prav pogostoma dogajajo v zadnjem času v tej okolici tatvine, se pač želi, da bi naša slavna orožniška postaja storila, kolikor mogoče, da se družba teh tičkov, ki se nahaja najbrže v našem okrožju, dobi na lim.

Vestnik mlad. organizacije.

Teharje. V nedeljo, dne 19. oktobra po večernicah se bo pri nas ustanovil telovadni odsek Orel. K ustanovni slovesnosti vabimo vse domače in sosednje mladeniče. Strnimo se v močno četo. Natančen spored prihodnjije.

Dramlje. Ustanovni shod Dekliške zveze. „Leto shodov“ se bo smelo imenovati letošnje leto. Imeli smo 16 shodov, 4 politične, 10 izobraževalnih, julija ustanovni shod Mladiške zveze, sedaj dne 5. nov. enak shod Dekliške zveze. Za verski, narodni in gospodarski napredek našega ljudstva ustanovno vneti organizator, č. g. dr. in prof. Holc je po svoji pridigi v cerkvi pri drugem sv. opravilu stotinam poslušalcev v župnišču pokladal na srca trojne zlate nauke. Trudijo se naj, da bodo imele l. „jasno glavo“. Po 14. letu naj ne zametujejo knjig, temveč naj jih pridno jemljejo v roke. Naj prebirajo to, kar je koristno in kar ni veri ter narodnosti nasproti. Deklicam naj bodo 2. roke pridne, za pošteno delo, doma na kmetih, ne pa v mesta siliti. 3. Srce deklic bodi goreče za vero in slovensko narodnost. — Po govoru dr. Hohnjeca se izvoli odbor in naznani, da je pristopilo že 109 deklet. Predsednica Fr. Lebar se spominja v kratkih besedah shodov in časnikov, ki so deklice v Zvezi spodbujali. Po modri božji volji hočejo biti pridne in poštene. Marija Brglez priporoča tovarišicam, se po vzgledu čebelic, s pomočjo božjo in Marijino odločno za verske in narodne resnice potegovati. Liza Leber jih vabi v edinosti s sv. cerkvijo v boj zoper verske, narodne in gospodarske nasprotnike. Se eno deklic jih vžiga, se napadov nič bati. — Da, tako mladino, moško in žensko, potrebujemo. Prava pot je začrtana. Le naprej po njej, stanovitno!

Krščanski vojak, spisal Valentin Rozman, c. in kr. vojaški kurat, v pouk slovenskim mladeničem, ki so poklicani v vojaško službo. Maribor 1911. Brez pretiravanja lahko trdimo, da se pri nobenem drugem avstrijskem narodu ni danes vsestranska organizacija tako razvila, kakor pri našem malem slovenskem narodu, vzgledna verska in socialna organizacija. Blagodejnemu vplivu teh organizacij pa je bil dosedaj pri nas odtegnjen mladenič, ki je moral obleti vojaško suknjo. Zato so se merodajni krogi že mnogokrat povpraševali: „Kaj storiti, da nam naši fantje, ko se vrnejo od vojaštva, ne pridejo nazaj brez vere in pravosti, ampak da se vrnejo telesno utrjeni in po duhu boljši, ali vsaj ne slabši značaji, kot so odšli? Kaj storiti, da nam vojaška služba toliko ljudske latentne moči ne uniči, ampak jo goji in razvija?“ Kot prvi odgovor na to vprašanje smemo smatrati pravkar izišlo, 119 strani broječo knjižico: „Krščanski vojak“, od c. in kr. vojaškega kurata Val. Rozmana. Pisatelj razpravlja z lepo in gladko slovensko besedo v 14 poglavjih o glavnih dolžnostih, ki jih vsebuje vojaški stan. Pomen, lepoto, vzvišenost in nujnost teh dolžnosti dokazuje iz sv. pisma in iz sv. očetov, pa tudi iz vojaških predpisov, iz zdrave pameti, iz izrekov slovečih modrijanov in zgledov slavni vojskovodij. Knjiga nam slika posebno jasno svetlost prisege in ljubezen do avstrijske domovine, povdarja nasproti namišljeni oblasti ljudstva od Boga izvirajočo moč cesarske krone, dokazuje bistvo in nujnost vojaške pokorščine, kaže vzgojevalno moč, ki je skrita v natančnem izpolnjevanju dolžnosti, opominja h krščanskemu prijateljstvu, riše po vzgledih najboljših vojskovodij in najboljših vojakov, kako vojaški stan ne izključuje vere in molitve, ampak, da ste obe najtrdnjši temelji prave hrabrosti in vseh vojaških kreposti, svari naposled prepričevalno pred pogubnimi pregrehami pohotnosti, pijančevanja in samomora. Knjiga je pisana jedrnatost. Marsikak kratak, a duhovit in poljuden rek bo ostal vojaku neizbrisno v spominu kot neomajno načelo, kot zvezda vodnica v njegovem nelahkem stanu, n. pr. jutranje molitev opustiti, se pravi dan slabo začeti (str. 86), ali „ne moremo biti veliki, ako nismo krepostni, a ne moremo biti krepostni, ako nismo verni“ (str. 77), ali, da so bile najboljše zavezne čete Nemcev proti Francozom po nečistosti dobljene bolezni med francoskimi vojniki (str. 102), ali rek iz Silvija Pellico: „Ako človek zaničuje oltarje, sposobnost in poštenje, pa vpije: domovina, domovina, ne verjemite mu! Tak človek je hinavski rodoljub in slab državljani“ (str. 29). Knjiga je vredna vsega priporočila tudi za našo mladinsko organizacijo. Prepričani smo, da bodo prvi izdaji sledile kmalu še nadaljne. Knjiga se naroča v Ciri-lovi tiskarni v Mariboru in stane 80 vin., po pošti 10 vinarjev več. — Dr. A. Z.

Iz celega sveta.

Sreča mesarskega vajenca. Na Dunaju je nedavno soproga nekega mesarja poslala vajenica v loterijo, naj stavi na tri gotove številke 5 kron. Deček pa je izgubil listek z napisanimi številkami ter je stavil tri poljubne številke na prihodnje praško srečanje. Ko je prišel domov, ga je mojstrova žena seveda pošteno ozmerjala, poslala ga še enkrat s svojimi številkami v loterijo, mu dala vnovič 5 kron in rekla, da prejšnji-riskonto lahko obdrži za se in da mu bo odtrgala 5 kron od njegovih prihrankov. Vajenec se je počutil vsled tega seveda zelo nesrečnega. Lahko si pa predstavljamo njegovo veselje, ko je pozneje izvedel, da so njegove številke prišle in da je dobil 19.994 kron 88 vin. Da je imela mesarica zelo duho-

